

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL J. K. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2017 m. gruodžio 6 d. Nr. 242-520

Vilnius

Lietuvos bankas gavo J. K. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo pareiškėja prašė išnagrinėti tarp jos ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Pareiškėja ir draudikas sudarė savanorišką Transporto priemonių draudimo sutartį (toliau – Draudimo sutartis), Transporto priemonių draudimo taisyklių Nr. 021 (2017 m. vasario 7 d. redakcija, galioja nuo 2017 m. kovo 1 d.) (toliau – Taisyklės) pagrindu. Draudimo sutarties sudarymą patvirtina Transporto priemonių draudimo liudijimas, serija (*duomenys neskelbtini*) Nr. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – Draudimo liudijimas). Draudimo sutartimi pareiškėja apdraudė jai priklausantį automobilį „WV PASSAT“, valstybinis Nr. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – automobilis), draudimo sąlygomis „Draudimas neišskaitant nusidėvėjimo“ ir susitarė taikyti 160 Eur besąlyginę arba 10 proc. dydžio procentinę išskaitą.

Pareiškėjos sutuoktinis V. K. 2017 m. birželio 4 d. pateikė pranešimą apie 2017 m. gegužės 4 d. įvykį, nurodydamas, jog 2017 m. gegužės 4 d., apie 7 val. 40 min., adresu (*duomenys neskelbtini*), išmušus keleivio pusės lango stiklą ir įsilaužus į apdraustąjį automobilį, buvo pavogta automobilio navigacinė ir multimedijos įranga, apgadinta automobilio salono apdaila. Po žalos registravimo, 2017 m. birželio 5 d. draudikas susisiekė su žalą registravusiu pareiškėjos sutuoktiniu ir ne kartą paaiškino, jog žala bus atlyginta remiantis Draudimo sutarties sąlygomis, o vagystės atveju draudimo išmoka bus išmokama pagal remonto išlaidas pagrindžiančias sąskaitas faktūras, o kitu atveju draudimo išmokos draudikas išmokėti negalės. Šią aplinkybę draudiko darbuotoja dar kartą paminėjo tą pačią dieną, el. paštu susirašinėdama su pareiškėjos sutuoktiniu.

Draudikas, vykdydamas žalos administravimą, 2017 m. liepos 3 d., 2017 m. rugpjūčio 1 d., 2017 m. rugpjūčio 30 d. ir 2017 m. rugsėjo 28 d. raštais pateikė pareiškėjai iš esmės analogiško turinio raštus, informuodamas apie tyrimo eigą ir nurodydamas, jog sprendimas dėl draudimo išmokos nėra priimtas, kadangi nebuvo pateikti dokumentai, būtini nuostolio dydžiui ir įvykio aplinkybėms nustatyti, tarp jų – automobilio remonto PVM sąskaitos faktūros bei atsiskaitomosios sąskaitos, į kurią turėtų būti pervesta draudimo išmoka, duomenys.

2017 m. rugsėjo 28 d. pareiškėja kreipėsi į draudiką su pretenzija, nurodydama, kad Kauno apygardos prokuratūros Kauno apylinkės prokuratūros 2017 m. rugpjūčio 28 d. raštu bei Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kauno miesto Santakos policijos komisariato Veiklos skyriaus 2017 m. rugsėjo 21 d. raštu įvykio metu padaryta nusikalstama veika buvo perkvalifikuota pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 178 straipsnio 2 dalį (pasikėsinimas pavogti) ir 187 straipsnio 1 dalį (turto sugadinimas). Pareiškėja nesutiko su draudiko teiginiais, jog šis negali priimti sprendimo dėl draudimo išmokos, nes trūksta duomenų sprendimui priimti, o draudiko reikalavimas nuostolius pagrįsti prašomais dokumentais yra neteisėtas ir nepagrįstas, nes suvaržo pareiškėjos teises, o visi reikalingai dokumentai jau seniai yra pateikti. Be to, pareiškėja nurodė, kad draudikas pažeidžia Lietuvos Respublikos civilinio

kodekso (toliau – CK) 2.6, 1.78 bei 6.249 straipsnių nuostatas, taip pat – CK 6.188 straipsnio 2 dalies 18 punktą. Su pretenzija pareiškėja draudikui pateikė PVM sąskaitas faktūras, patvirtinančias išlaidas, patirtas įsigyjant naują langą bei jį pakeičiant, ir nurodė, jog sąskaitą, į kurią turėtų būti pervesta draudimo išmoka, nurodys tik suderinus draudimo išmokos dydį.

2017 m. spalio mėn. 12 d. rašte dėl pareiškėjos 2017 m. rugsėjo 28 d. pretenzijos draudikas nurodė, jog priimtas sprendimas yra pagrįstas sudarytos sutarties nuostatomis, kurios 1.24 papunktyje numatyta, jog vagyste yra laikomas transporto priemonės, atskirų transporto priemonės dalių pagrobimas (BK 178 straipsnis) arba užvaldymas plėšimo būdu (BK 180 straipsnis) bei šių veikų vykdymo metu transporto priemonei padaryti sugadinimai. Draudikas nurodė, jog įvykį laiko vagyste, kadangi visi paaiškinimai ir turima įvykio medžiaga suponuoja, kad trečiųjų asmenų nusikalstami veiksmai vertintini kaip vagystės rezultatas, ir šias aplinkybes patvirtina policijos pateiktos pažymos, kuriuose nurodyta, jog įvykio metu buvo išibrauta į transporto priemonę ir pavogtos automobilio dalys. Todėl, sutartyje esant aiškiai apibrėžtai vagystės sąvokai, draudikas nurodė neturintis pagrindo perkvalifikuoti žalos pobūdį. Draudikas pakartotinai nurodė pareiškėjai, jog pagal Draudimo sutartį draudimo išmoka automobilio dalių vagystės atveju gali būti apskaičiuojama tik pateiktus atitinkamų dalių įsigijimą pagrindžiančius dokumentus, įvertinus realų besikreipiančio asmens nuostolį. Draudikas sutinka sumokėti 110,75 Eur dydžio draudimo išmoką, kurią sudaro pareiškėjos išlaidos, patirtos įsigyjant ir pakeičiant automobilio stiklą, tačiau to negali padaryti pareiškėjai nenurodžius banko sąskaitos, į kurią turi būti atliktas mokėjimas.

2017 m. spalio 27 d. draudikas informavo pareiškėją, kad nepateikus remonto PVM sąskaitų faktūrų ir remonto darbų sąmatos suderinimui su draudiku, žalos administravimas yra stabdomas, priimant sprendimą nemokėti draudimo išmokos, bei paaiškino, jog pateikus trūkstantus dokumentus procesas gali būti atnaujintas.

Nesutikdama su draudiko sprendimu, pareiškėja kreipėsi į Lietuvos banką, nurodydama 2017 m. rugsėjo 28 d. pretenzijoje draudikui išdėstytus nesutikimo su draudiko sprendimu motyvus, t. y. minėtų CK nuostatų pažeidimus. Pareiškėja taip pat nurodė, kad Taisyklių 1.24 papunktis suvaržo pareiškėjos teises ir nepagrįstai įpareigoja draudėją įsigyti automobilio dalis negavus draudimo išmokos. Kreipimesi keliamas reikalavimas įpareigoti draudiką apskaičiuoti ir išmokėti patirtą žalą, pripažinti Taisyklių 1.24 papunktį nesąžiningu ir įpareigoti draudiką vadovautis Lietuvos Respublikos prokuratūros nurodytu nusikalstamų veikų kvalifikavimu. Pareiškėja taip pat pateikė prašymą išreikalauti iš draudiko žalos dydžio nustatymo sąmatą, kadangi automobilis draudiko nurodytų ekspertų buvo apžiūrėtas du kartus, tačiau sąmata pareiškėjai taip ir nebuvo pateikta.

Draudikas atsiliepime dėl pareiškėjos kreipimosi nurodytų aplinkybių ir reikalavimų pagrįstumo nurodė, jog priimtas sprendimas yra teisingas ir pagrįstas, todėl pareiškėjos reikalavimas turi būti atmestas. Draudiko teigimu, pareiškėja nepateikė duomenų apie realų remonto faktą ir išlaidų dydį, nors turi tokią pareigą pagal sudarytą Draudimo sutartį. Draudikas nurodė, jog žalos administravimas buvo vykdomas pagal Taisyklių, kurių pagrindu sudaryta Draudimo sutartis, nuostatas, o įvykis buvo kvalifikuotas kaip vagystė, kadangi pagal draudiko turimą informaciją ikiteisminis tyrimas buvo pradėtas pagal BK 178 straipsnį ir tik vėliau pareiškėja ir jos sutuoktinis, siekdami, jog draudikas įvykį kvalifikuotų ne kaip vagystę, o kaip turto sugadinimą, ir taip tikėdamiesi gauti draudimo išmoką nepateikę remonto faktą pagrindžiančių įrodymų, ikiteisminio tyrimo įstaigai pateikė skundą, kuriuo prašė perkvalifikuoti nusikalstamą veiką. Draudiko vertinimu, toks pareiškėjų elgesys yra nesąžiningas ir prieštaraujantis CK 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintai sąžiningumo pareigai. Be to, draudikas atkreipė dėmesį, jog Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kauno miesto Santakos policijos komisariato Veiklos skyriaus 2017 m. rugsėjo 11 d. pažymoje nurodyta, kad „buvo išdauztas automobilio dešinės pusės priekinių durų lango stiklas ir iš automobilio pavogtas multimedijos įrenginys“, ir pagal žalos pobūdį konstatuojama, jog dalis automobilio dalių buvo pavogtos. Draudikas taip pat pabrėžė, jog Draudimo sutarties sąlygos yra sąžiningos, sutartis

sudaryta vadovaujantis sutarčių laisvės principu, o vien aplinkybė, kad pareiškėja yra vartotoja, nepaneigia sutarties vykdymo privalomumo principo. Be to, draudikas nurodė, jog pareiškėja yra profesionali teisininkė ir teisės mokslininkė, todėl sudarydama Draudimo sutartį puikiai suprato jos pasekmes ir turėjo domėtis Draudimo sutarties sąlygomis.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių nurodytas aplinkybes ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad tarp šalių ginčas kyla dėl *Taisyklių 1.24 ir 9.7 papunkčiuose įtvirtintų sąlygų aiškinimo ir taikymo bei draudiko sprendimo neišmokėti draudimo išmokos, pareiškėjai nepateikus detalių įsigijimą patvirtinančių įrodymų, pagrįstumo.*

Dėl Taisyklių 1.24 ir 9.7 papunkčiuose įtvirtintų sąlygų aiškinimo ir taikymo

Vertinant ginčo šalių nurodytas aplinkybes, kuriomis jos remiasi kaip savo reikalavimų ir atsikirtimų pagrindu, pažymėtina, kad pagal CK 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą sutarčių laisvės principą, šalims leidžiama laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštaruja įstatymams, o pagal CK 6.189 straipsnio 1 dalį, teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią.

Tarp pareiškėjos ir draudiko sudaryta Draudimo sutartis, kuria buvo apdraustas pareiškėjai priklausantis automobilis, yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis CK 6.156 straipsnio 1 dalies nuostatomis, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Nuo pasirinktos draudimo apsaugos priklauso draudikui mokamo atlyginimo už prisiimtus įsipareigojimus – draudimo įmokos – dydis. Kasacinio teismo praktikoje nurodyta, kad draudimo sutartimi draudimo objektui teikiama draudimo apsauga nėra absoliuti, draudikas, prisiimdamas draudimo riziką, nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2009 m. birželio 15 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-32/2009; 2012 m. kovo 13 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-91/2012; 2013 m. balandžio 19 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013). Jeigu sutarties sąlygos yra parengtos aiškiai ir suprantamai, jos neturi būti aiškinamos plečiamai, priešingu atveju būtų nepagrįstai išplečiami draudiko įsipareigojimai.

Svarbu pabrėžti, jog pagal CK 6.185 straipsnio 2 dalį ir 6.992 straipsnio 1 dalį, standartinės sutarties sąlygos yra kitai šaliai privalomos, jeigu buvo suteikta tinkama galimybė su tomis sąlygomis susipažinti. CK 6.992 straipsnio 2 dalis įpareigoja draudiką sudaryti sąlygas suinteresuotiesiems asmenims viešai susipažinti su draudimo rūšies taisyklėmis, o prieš sudarant draudimo sutartį – įteikti jų kopijas draudėjui. Nagrinėjamu atveju nebuvo nustatyta aplinkybių, kad supažindinimo su Taisyklėmis reikalavimai nebūtų vykdomi arba būtų įvykdyti pažeidžiant teisės aktų reikalavimus. Be to, atkreiptinas dėmesys, jog Draudimo liudijime nurodyta, kad draudėjas, pasirašydamas draudimo sutartį ir (arba) sumokėdamas draudimo įmoką (arba jos dalį), patvirtina, kad buvo supažindintas su draudimo taisyklėmis ir jam buvo įteikta jų kopija. Pareiškėja neginčija supažindinimo su standartinėmis draudimo sutarties sąlygomis aplinkybių ir draudimo įmokos sumokėjimo bei Taisyklių įteikimo fakto, todėl nėra pagrindo teigti, kad Taisyklėse įtvirtintos draudimo sutarties sąlygos draudėjai neturi būti taikomos. Kadangi tarp pareiškėjos ir draudiko sudaryta Draudimo sutartis yra vartojimo sutartis, be draudėjo supažindinimo su draudimo sutarties sąlygomis reikalavimų vykdymo, draudikui keliami reikalavimai užtikrinti standartinių draudimo sutarties sąlygų teisinį apibrėžtumą ir jų suderinamumą, pateiktas sąvokas kiek įmanoma aiškiau atskleidžiant ir konkretizuojant (Lietuvos

Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2007 m. kovo 16 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-152/2007; 2008 m. sausio 25 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-45/2008). Jeigu sutarties sąlygos vis dėlto suformuotos neaiškiai, jos turi būti aiškinamos pagal CK 6.193–6.195 straipsniuose įtvirtintas bendrąsias sutarčių aiškinimo taisykles.

Remiantis CK 6.193–6.195 straipsnių nuostatomis, pažymėtina, kad sutartis turi būti aiškinama nustatant tikruosius šalių ketinimus, atsižvelgiant į sutarties sąlygų tarpusavio ryšį, sutarties esmę, tikslą, jos sudarymo aplinkybes, šalių derybas dėl sutarties sudarymo, šalių elgesį po sutarties sudarymo ir kitas reikšmingas aplinkybes. Esminiai sutarčių aiškinimo principai – nagrinėti tikruosius šalių ketinimus ir aiškinti sutartį sąžiningai – lemia būtinybę aiškinant sutarties sąlygas įvertinti šalių elgesį, jų subjektyvią nuomonę dėl sutarties sąlygų turinio ir tų sąlygų suvokimą sutarties sudarymo metu, tačiau kai šalių ketinimai nesutampa, būtina atsižvelgti ir į sutarties sąlygų lingvistinę reikšmę, nes sutarties teksto lingvistinė analizė gali padėti nustatyti, kurios šalies ketinimai atitinka sutarties lingvistinę prasmę (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2010 m. birželio 22 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-288/2010; 2012 m. balandžio 4 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-288/2010). Jeigu abejojama dėl sąvokų, kurios gali turėti kelias reikšmes, šioms sąvokoms priskiriama priimtinausia, atsižvelgiant į tos sutarties prigimtį, esmę bei jos dalyką, reikšmę. Kai abejojama dėl sutarties sąlygų, jos aiškinamos tas sąlygas pasiūliusios šalies nenaudai ir jas priėmusios šalies naudai. Visais atvejais sutarties sąlygos turi būti aiškinamos vartotojų naudai ir sutartį prisijungimo būdu sudariusios šalies naudai.

Taikant lingvistinės analizės metodą, vertintinas pareiškėjos reikalavimų pagrindą sudarančių draudimo sutarties nuostatų turinys, jų gramatinė išraiška, lingvistinė prasmė. Svarbu pažymėti, kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas teisės aiškinimo ir taikymo praktikoje konstatavo, kad, sprendžiant, ar sutarties sąlygos turinys ir formuluotė išdėstyti aiškiai, vertinama, ar esminės nuostatos yra išdėstytos suprantamai normalių gebėjimų asmeniui, ar daug nuostatų apima sąlyga, ar kiekviena iš jų išsamiai aptarta. Taip pat gali turėti reikšmės tai, ar sąlygos nuostata tiesiogiai suformuluota ir išreikšta taisyklėse, ar ne, ar reikšmingos nuostatos pateikiamos nuosekliai vienoje taisyklių dalyje, ar keliose vietose, dėl ko apsunkinamas susipažinimas ir tinkamas turinio suvokimas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2015 m. balandžio 28 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-249-915/2015; 2017 m. vasario 17 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-38-378/2017).

Taisyklių 1.24 papunktyje įtvirtintas termino „vagystė“ apibrėžimas Taisyklių kontekste, nurodant, jog vagyste yra laikomas transporto priemonės, atskirų transporto priemonės dalių pagrobimas (BK 178 straipsnis) arba užvaldymas plėšimo būdu (BK 180 straipsnis) bei šių veikų vykdymo metu transporto priemonei padaryti sugadinimai. Vertinant Taisyklių 1.24 papunktyje įtvirtintą nuostatą, pažymėtina, kad šios sąlygos lingvistinė išraiška yra aiški ir pagal draudimo sutarties sąlygos formuluotę bei išraiškos būdą nekyla abejonių dėl šios Draudimo sutarties sąlygos turinio ir prasmės. Atsižvelgiant į tai, nėra pagrindo teigti, kad Taisyklių 1.24 papunkčio sąlyga turi būti aiškintina standartinės draudimo sutarties sąlygas pasiūliusios šalies nenaudai ir pareiškėjos naudai.

Šiame kontekste pažymėtina, kad Taisyklių 9.7 papunktyje nustatyta, jog transporto priemonės dalių vagystės atveju nuostoliai atlyginami tik pateikus remonto, detalių įsigijimo ir keitimo faktą bei apmokėjimą patvirtinančius dokumentus. Nors šios Taisyklių nuostatos savo kreipimesi pareiškėja tiesiogiai nenurodo, tačiau teigia, jog sąlyga, kad žala yra apskaičiuojama tik pateikus atitinkamų dalių įsigijimą pagrindžiančius dokumentus, pažeidžia sutarties šalių interesų pusiausvyrą vartotojo nenaudai. Tačiau įvertinus minėtą Taisyklių nuostatą, darytina išvada, kad ji taip pat yra aiškiai apibrėžta ir nekyla abejonių dėl šios sąlygos turinio ir prasmės. Todėl, apibendrinant Lietuvos banko nustatytas aplinkybes dėl Taisyklių 1.24 ir 9.7 papunkčiuose įtvirtintų draudimo sutarties sąlygų aiškinimo ir taikymo, darytina išvada, kad aiškiai suformuluotos nurodytų papunkčių sąlygos, su kuriomis prieš sudarydama Draudimo sutartį

pareiškėja sutiko, yra taikytinos tarp pareiškėjos ir draudiko sudarytai Draudimo sutarčiai ir jos šalims šios sąlygos yra privalomos.

Dėl draudiko sprendimo neišmokėti draudimo išmokos, pareiškėjai nepateikus detalių įsigijimą patvirtinančių įrodymų, pagrįstumo

Pareiškėja kreipimesi į Lietuvos banką teigė, jog dėl 2017 m. gegužės 4 d. įvykio atliekamas ikiteisminis tyrimas buvo perkvalifikuotas ir šiuo metu yra atliekamas pagal BK 187 straipsnio 1 dalį dėl turto sugadinimo. Šių aplinkybių pagrindu pareiškėja, interpretuodama Taisyklės, daro prielaidą, jog draudikas privalo draudimo išmoką išmokėti ne pagal Taisyklių 9.7 papunktį, tačiau pagal ekspertų apskaičiuotas sąmatos duomenis.

Draudikas su pareiškėjos teiginiais nesutinka ir nurodo, jog sprendimas neišmokėti draudimo išmokos dėl automobilio navigacinės ir multimedijos įrenginio vagystės yra pagrįstas, kadangi Draudimo sutarties sudarymo metu šalys susitarė, kad vagystės atveju draudimo išmoka, atlyginanti dėl vagystės patirtus nuostolius, bus išmokėta, draudėjui pateikus sąskaitas faktūras, patvirtinančias realų nuostolių dydį. Draudikas nurodė, jog pagal pareiškėjos sutuoktinio nurodytas aplinkybes padarė išvadą, jog dalis automobilio dalių buvo pavogtos, todėl, atsižvelgiant į Taisyklių 1.24 papunktįje įtvirtintą vagystės sąvoką ir draudikui pateiktus įrodymus, t. y. pareiškėjo nurodytas aplinkybes apie žalos pobūdį, ikiteisminio tyrimo įstaigos 2017 m. rugsėjo 11 d. pažymą ir automobilio apžiūros metu padarytas nuotraukas, draudimo išmoka pareiškėjai turėjo būti mokama Taisyklių 9.7 papunktįje nustatyta tvarka.

Vertinant ginčo šalių nurodytas aplinkybes dėl sprendimo neišmokėti draudimo išmokos, visų pirma atkreiptinas dėmesys į tai, kad iš ginčo byloje pateiktų dokumentų, t. y. 2017 m. rugpjūčio 28 d. Kauno apygardos prokuratūros Kauno apylinkės prokuratūros pažymos ir 2017 m. rugsėjo 11 d. ir 2017 m. rugsėjo 21 d. Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato Santakos policijos komisariato Veiklos skyriaus pažymų, matyti, kad ikiteisminis tyrimas dėl įvykio yra pradėtas pagal BK 22 straipsnio 1 dalį, 178 straipsnio 2 dalį ir 187 straipsnio 1 dalį, pagal kurias įvykis traktuojamas kaip pasikėsinimas pagrobti svetimą turtą įsibraunant į saugyklą ir tyčinio svetimo turto sunaikinimas ar sugadinimas, todėl pareiškėja nepagrįstai nurodo, jog ikiteisminis tyrimas yra vykdomas išimtinai pagal BK 187 straipsnio 1 dalį. Be to, svarbu pažymėti, jog ikiteisminio tyrimo metu įtarimų turinys gali būti keičiamas priklausomai nuo pačių nukentėjusiųjų pateikiamų naujų duomenų arba ikiteisminio tyrimo metu nustatytų aplinkybių, todėl ikiteisminio tyrimo pagal tam tikras BK straipsnių nuostatas vykdymas nesuponuoja draudiko pareigos vertinti draudžiamąjį įvykį išimtinai pagal BK nustatytą nusikalstamų veikų kvalifikavimą.

Vertinant, ar draudikas pagrįstai priėmė sprendimą neišmokėti draudimo išmokos už navigacinės ir multimedijos įrangos vagystę, pažymėtina, kad pareiškėja ir jos sutuoktinis tiek pranešime apie 2017 m. gegužės 4 d. įvykį, tiek pateikiant draudikui pretenzijas, nedviprasmiškai nurodė, jog navigacinė ir multimedijos įranga, už kurios praradimą prašoma išmokėti draudimo išmoką, buvo pagrobta, t. y. pasisavinta nenustatyto asmens. Pavyzdžiui, iš Lietuvos bankui draudiko pateikto internetinės sistemos išrašo matyti, jog 2017 m. birželio 4 d. registruodama įvykį, pareiškėja nurodė, kad apie 7 val. 40 min., adresu (*duomenys neskelbtini*), pastebėta, kad išmušant keleivio pusės lango stiklą iš automobilio pavogta navigacinė, audio, laisvų rankų įranga, apgadinta automobilio salono apdaila, o apie įvykį informuota policija. 2017 m. rugsėjo 11 d. bei 2017 m. rugsėjo 11 d. Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kauno miesto Santakos policijos komisariato Veiklos skyriaus pažymose taip pat nurodyta, jog 2017 m. birželio 4 d. policijos registruojamų įvykių registre yra registruotas įvykis dėl (*duomenys neskelbtini*), iš automobilio „VW Passat“ įvykdytos multimedijos įrangos vagystės. Atkreiptinas dėmesys, kad pareiškėjai pateikus skundą ikiteisminio tyrimo institucijai dėl nusikalstamos veikos perkvalifikavimo ir ikiteisminiam tyrimui vadovaujančiam prokurorui priėmus rezoliuciją pakeisti įvykio kvalifikaciją, iki tol vengusi bendradarbiauti su draudiku dėl draudimo išmokos išmokėjimo, pareiškėja pateikė pretenziją, kurioje nurodė jau priešingas aplinkybes ir teigė, kad

multimedijos įranga buvo sugadinta. Analogiškai įvykio pasekmes pareiškėja apibūdino ir kreipimesi į Lietuvos banką, tačiau pareiškėjos nurodytas įvykio vertinimas prieštarauja anksčiau pareiškėjos nurodytoms aplinkybėms, todėl vertintinas kritiškai.

Įvertinus tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad draudikas pagrįstai draudžiamąjį įvykį vertino kaip vagystę ir taikė pareiškėjai Taisyklių 9.7 papunkčio nuostatas, reglamentuojančias draudimo išmokos išmokėjimo tvarką vagystės atveju. Kaip minėta, pagal Taisyklių 9.7 papunktį, draudimo išmoka išmokama tik pateikus remonto, detalių įsigijimo ir keitimo faktą bei apmokėjimą patvirtinančius dokumentus. Kadangi pareiškėja draudikui pateikė dokumentus, pagrindžiančius vagystės metu padarytų sugadinimų remonto išlaidas, draudikas yra priėmęs sprendimą išmokėti pareiškėjai 110,75 Eur dydžio draudimo išmoką, tačiau jos neišmokėjo, nes pareiškėja nenurodė banko sąskaitos, į kurią turėtų būti pervesta draudimo išmoka. Šią aplinkybę patvirtino pati pareiškėja draudikui pateiktoje pretenzijoje dėl 2017 m. rugsėjo 28 d. draudiko rašte nurodytų aplinkybių. Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėja draudikui nėra pateikusi navigacinės ir multimedijos įrangos įsigijimo ir šių detalių keitimo išlaidas patvirtinančių dokumentų, darytina išvada, kad draudiko sprendimas neišmokėti draudimo išmokos yra pagrįstas, o pareiškėjos reikalavimas dėl draudimo išmokos mokėjimo yra atmestinas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos J. K. reikalavimus.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius